

Barbara Więżik

Kariera "Dzierżymordy", Zenon Leszczyński, "Roczniki Humanistyczne KUL", t.XXIV, z.1, Lublin 1978 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 21/4 (70), 194

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ LESZCZYŃSKI Zenon: Kariera "Dzierżymordy". "Roczniki Humanistyczne KUL", t. XXIV, z. 1, Lublin 1976 (wyd. 1978) s. 303-304.

Autor omawia proces apelatywizacji wyrazu "dzierżymorda". Proces ten polega na wydobyciu cechy charakterystycznej - psychicznej czy fizycznej - oraz typowych zajęć postaci i nazwaniu jej określeniem im odpowiadającym. Najczęściej w literaturze imiona te odnoszą się do głównego bohatera utworu i zostały przejęte do języka polskiego z literatury zachodniej. Wyraz "dzierżymorda", bądź zapożyczony bezpośrednio z przekładu "Rewizora", bądź przejęty z języka rosyjskiego, gdzie funkcjonuje jako nazwa pospolita, używany jest jako oderwana od pierwotnego wzoru literackiego ogólna nazwa określonej postawy i wyznaczonego przez nią zespołu zachowań.

BP/70/48

Bb. W.

/II/ ŁAPIŃSKI Zdzisław: "Gdy myśl łączy się z przestrzenią". Uwagi o przypowieści "Quidam". "Roczniki Humanistyczne KUL", t. XXIV, z. 1, Lublin 1976 (wyd. 1978) s. 225-231.

Przestrzenna konstrukcja "Quidama" ma swoje motywacje historyczno-filozoficzne. Gra bliskości i dystansu, statyki i dynamiki, wewnętrznego i zewnętrznego, konkretności i symbolu służy Norwidowi do przedstawienia epoki Hadriana jako czasu "panowania despotyzmu umiarkowanego".

BP/70/49

W. B.